

Historia średniowieczna Polski - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia średniowieczna Polski
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-HŚPL/5-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Urszula Świdarska-Włodarczyk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach średniowiecznej Polski

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

wykład

1) Początki państwa polskiego. 2) Stosunki Polski z cesarstwem za pierwszych Piastów. 3) Państwo i Kościół we wczesnym średniowieczu. 4) Początki rozbiecia dzielnicowego i ideologia zjednoczeniowa. 5) Zagrożenia okresu rozbiecia dzielnicowego – wewnętrzne i zewnętrzne. 6) Polska monarchią stanową. 7) Sukcesja andegaweńska w Polsce. 8) Stosunki Polski z państwem zakonnym w XIV i XV w. 9) Dzieje unii polsko-litewskiej. 10) Narodziny polskiego parlamentaryzmu.

ćwiczenia

1) Źródła do dziejów Polski średniowiecznej. 2) Początki państwa polskiego. Mieszko I i Bolesław Chrobry. 3) Kryzys monarchii wczesnopiastowskiej – przyczyny, przebieg, skutki. 4) Monarchia Bolesława Szczodrego i jej upadek. 5) Polska w dobie panowania Władysława Hermana. 6) Testament Bolesława Krzywoustego i jego następstwa. 7) Zagadnienie suwerenności państwa polskiego w X-XII wieku. 8) Śląsk i Wielkopolska w dobie rozbiecia dzielnicowego. 9) Zielona Góra i okolice w średniowieczu. 10) Odbudowa Królestwa Polskiego. Od Henryka Brodatego do Kazimierza Wielkiego. 11) Prawo polskie w średniowieczu. 12) Od Piastów do Jagiellonów. Polska w XIV-XV wieku. 13) Herezje w Polsce średniowiecznej. 14) Kultura Polska w średniowieczu.

Metody kształcenia

wykład: wykład problemowy

ćwiczenia: wykład problemowy, opis wyjaśniający, rozmowa nauczająca, dyskusja, dyskusja punktowana, debata „za i przeciw”, technika linii czasu, ZWI, portfolio, praca z tekstem źródłowym i ikonograficznym

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolne efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną	KH1_U08	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
samodzielnie zdobywać wiedzę	KH1_U05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy od czasów antycznych do współczesności oraz roli Polski w jej dziejach	KH1_W06	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbolo efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu historii	KH1_W04	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - sprawdzian - zaliczenie w ramach konsultacji lektury	- Wykład - Ćwiczenia
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	KH1_W05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - zaliczenie w ramach konsultacji lektury	- Wykład - Ćwiczenia
podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim	KH1_W02	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania zaliczeń jest:

wykład: obecność studenta na wykładach oraz zaliczenie egzaminu.

ćwiczenia: uzyskanie minimum 7 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w dyskusji, debacie, przygotowaniu wystąpienia (prezentacji), portfolio; zaliczenie w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 – aktywność na zajęciach, 2 – przygotowanie wystąpienia, 2 – wykonanie portfolio, 1 – zaliczenie lektur, 1 – udział w dyskusji, 3 – udział w debacie. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji lub sprawdzianu (2-4 – zaliczenie sprawdzianu). Sprawdzian punktacja:

0 pkt. - ndst

2 pkt. – dst

3 pkt. – db

4 pkt. – bdb.

Skala ocen towarzyszących punktom:

7 pkt. – dostateczny

8 pkt. – dostateczny plus

9 pkt. – dobry

10 pkt. – dobry plus

11 pkt. – bardzo dobry

egzamin: egzamin ustny składający się z odpowiedzi na trzy pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Szczur S., Historia Polski. Średniowiecze, Kraków 2002 (i następne)

Literatura uzupełniająca

1. Balzer O, Królestwo Polskie 1295-1370, t. 1-3, Lwów 1919-1920 (2005).
2. Banaszkiewicz J., W stronę rytuałów i Galla Anonima, Kraków 2018.
3. Benyskiewicz K., Ksiązę polski Władysław Herman, Zielona Góra 2010.
4. Benyskiewicz K., Piastowie i Rurykowicze. Polsko-ruskie stosunki polityczne od X do połowy XII wieku, Zielona Góra 2020.
5. Biskup M., G. Labuda, Dzieje zakonu krzyżackiego w Prusach, Gdańsk 1986.
6. Delimata-Proch M., Rycheza królowa Polski. Studium historiograficzne (ok. 995-21 marca 1063), Kraków 2019.
7. Gawlas S., O kształt zjednoczonego królestwa, Warszawa 1996.
8. Grudziński T., Bolesław Śmiały Szczodry i biskup Stanisław, Warszawa 1982.
9. Jasiński T., O pochodzeniu Galla Anonima, Kraków 2008.

10. Jurek T., *Dziedzic Królestwa Polskiego książę głogowski Henryk (1274-1309)*, Poznań 1993.
11. Korta W., *Najazd Mongołów na Polskę i jego legnicki epilog*, Katowice 1983.
12. Krawiec A., *Seksualność w średniowiecznej Polsce*, Poznań 2000.
13. Kuczyński S. M., *Wielka wojna z zakonem Krzyżackim w latach 1409-1411*, Warszawa 1987.
14. *Kultura Polski średniowiecznej X-XIII*, red. J. Dowiat, Warszawa 1985.
15. Kürbis B., *Na progach historii. Prace wybrane*, Poznań 1994.
16. Labuda G., *Mieszko I*, Wrocław-Warszawa-Kraków 2002.
17. Labuda G., *Mieszko II król Polski (1025-1034)*, Kraków 1992.
18. Labuda G., *Św. Stanisław biskup krakowski, patron Polski*, Poznań 2000.
19. Łowmiański H., *Początki Polski, Polityczne i społeczne procesy kształtowania się narodu do początku XIV w.*, t. 6, Warszawa 1985.
20. Maleczyński K., *Bolesław III Krzywousty*, Wrocław-Gdańsk 1975.
21. *Memoriae amici et magistri. Studia historyczne poświęcone pamięci Prof. Wacława Korty*, Wrocław 2001.
22. Michałowska T., *Średniowiecze*, Warszawa 1996.
23. Michałowski R., *Zjazd gnieźnieński. Religijne przesłanki powstania arcybiskupstwa gnieźnieńskiego*, Wrocław 2005.
24. Modzelewski K., *Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego w X-XIII wieku*, Wrocław 1975.
25. Mruk W., *Homo sanctus, Wzorce świętych w Europie Łacińskiej w średniowieczu*, Warszawa 2018.
26. *Oryginalność czy wtórność? Studia poświęcone polskiej kulturze politycznej i religijnej (X-XIII wiek)*, red. R. Michałowski, G. Pac, Warszawa 2020.
27. Pac G., *Kobiety w dynastii Piastów. Rola społeczna piastowskich żon i córek do połowy XII wieku – studium porównawcze*, Toruń 2013.
28. Pelczar S., *Władysław Odonic – książę wielkopolski, wygnaniec i protektor Kościoła (ok. 1139-1239)*, Kraków 2013.
29. Piwowarczyk D., *Obyczaj rycerski w Polsce późnośredniowiecznej (XIV-XV wiek)*, Warszawa 1998.
30. Plezia M., *Dookoła sprawy św. Stanisława. Studium źródłowe*, Bydgoszcz 1999.
31. Potkowski E., *Książka rękopiśmienna w Polsce średniowiecznej*, Warszawa 1984.
32. Powierski J., *Kryzys rządów Bolesława Śmiałego*, Gdańsk 1992.
33. *Przemysław II. Odnowienie Królestwa Polskiego*, red. J. Krzyżaniakowa, Poznań 1997.
34. Przybył M., , Poznań 1998.
35. Samsonowicz H., *Złota jesień polskiego średniowiecza*, Poznań 2001.
36. Sielicki F., *Polsko-ruskie stosunki kulturalne do końca XV wieku*, „Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica” 1997, t. 43.
37. Sikorski, D. A., *Początki Kościoła w Polsce*, Poznań 2012.
38. Skwierczyński K., *Recepcja idei gregoriańskich w Polsce do początku XIII wieku*, Wrocław 2005.
39. Sochacki J., *Stosunki publicznoprawne między państwem polskim a cesarstwem rzymskim w latach 963-1102*, Słupsk-Gdańsk 2003.
40. Strzelczyk J., *Bolesław Chrobry*, Warszawa 2014.
41. Strzelczyk J., *Mieszko I*, Poznań 2013.
42. Swierzawski A., *Przemysław – król Polski*, Warszawa 2006.
43. Szczegółka H., *Koniec panowania piastowskiego nad środkową Odrą*, Poznań 1968.
44. Świdarska U., *Kultura rycerska w średniowiecznej Polsce*, Zielona Góra 2001.
45. Świdarska-Włodarczyk U., *Homo militans. Rycerskie wzory i wzorce osobowe w średniowiecznej Polsce*, Warszawa 2018.
46. Świdarska-Włodarczyk, U., *Mentalność szlachty polskiej w XV i XVI wieku*, Poznań 2003.
47. Techmańska B., *Niespokojny książę Jan II Żagański*, Kraków 2001.
48. Teterycz-Puzio A., *Zamachy na Piastów*, Poznań 2019.
49. Tureczek M., *Quae Mezerici Dicitur. Międzyrzecz w kręgu dyskusji nad eremem Pięciu Braci Męczenników...*, Toruń 2019.
50. Wetesko L., *Historyczne konteksty monarszych fundacji artystycznych w Wielkopolsce do początku XIII wieku*, Poznań 2009.
51. *Wieczorek S., Galla Anonima opowieść o królu Bolesławie i ubogim kleryku. Moraliter, anagogice, allegorice, historice*, Rzeszów 2020.
52. Włodarski B., *Polska i Ruś 1194-1340*, Warszawa 1966.
53. Wróbel D., *Na pierwszym planie - możni i szlachta polska wobec bezkrólewia po śmierci Ludwika Andegaweńskiego*, Toruń 2020.
54. Wyrozumski J., *Kazimierz Wielki*, Wrocław- Łódź 1986.
55. Wiesiołowski J., *Kolekcje historyczne w Polsce średniowiecznej XIV-XV wieku*, Wrocław 1967.
56. Zakrzewski S., *Bolesław Chrobry Wielki*, Kraków 2000.
57. Zielonka Z., *Henryk Prawy*, Katowice 1982.
58. Zientara B., *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1975.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Urszula Świdarska-Włodarczyk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 07-05-2021 16:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ